

України». Рахункова палата від імені Верховної Ради України здійснює контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням.

Повноваження, покладені на Рахункову палату Конституцією України здійснюються через провадження заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту). Державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом здійснення фінансового аудиту, аудиту ефективності, експертизи, аналізу та інших контрольних заходів[1].

Фінансовий аудит полягає у перевірці, аналізі та оцінці правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо надходжень і витрат бюджету, встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами.

Аудит ефективності передбачає встановлення фактичного стану справ та надання оцінки щодо своєчасності і повноти бюджетних надходжень, продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів їх розпорядниками та одержувачами, законності, своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень учасниками бюджетного процесу, стану внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів.

Література:

1. Правові основи фінансового контролю. Національна академія внутрішніх справ. 2019. Режим доступу до ресурсу: https://arm.naiu.kiev.ua/books/finance_law_20/nm/them2.html.

2. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні . Закон України. 1002. Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>.

3. Дікань Л.В. Фінансово-господарський контроль: навч. посіб. Л.В. Дікань. ХНЕУ, 2008. 346 с.

Будзин В. Р.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА СУСПІЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ: СУТНІСТЬ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

Протягом останніх десятиліть громадське здоров'я та соціальний добробут набули сутнісного суспільного значення. Публічні інституції за допомогою економічних та соціальних заходів всіляко намагаються знайти ефективні важелі впливу на індивідуальне та суспільне здоров'я, соціальне забезпечення з метою покращення його стану. Пандемії, інфекційні захворювання становлять загрозу та все частіше потребують негайної реакції національних систем охорони здоров'я.

До вирішення проблем охорони здоров'я дедалі активніше залучаються міжнародні соціальні громадські інституції, які відіграють роль глобальних учасників державної політики громадського здоров'я. Соціальна політика покликана долучити населення до здорового способу життя, допомагаючи сформувати правильне уявлення про соціальні ролі та відносини в суспільстві. Впровадження міжнародних, стандартів, програм охорони здоров'я та вирішення соціальних проблем у конкретних країнах значною мірою залежить від доцільності соціально-медичних втручань.

Активізація зацікавлених груп у виробленні управлінських рішень щодо охорони здоров'я, посилення уваги до цієї сфери не є випадковими. Адже питання здоров'я, соціального забезпечення доступності лікування, умов життя стосуються інтересів широких груп населення. Бюджетні кошти на охорону здоров'я та соціальну політику мають бути спрямовані виключно на благо громадян [3]. Держава має прагнути до того, щоб усі витрачені платниками податків гроші приносили якнайбільше результату для здоров'я та благополуччя людей.

Нові вимоги до державної соціальної політики та громадського здоров'я пов'язані також з об'єктивним процесом формування проблем здоров'я, які при цьому активно політизовано. Сучасні інновації спонукають до більш глибокого осмислення процесів взаємовідносин між національними та наднаціональними інститутами у сфері громадського здоров'я, соціальної політики, сучасних тенденцій управління. Сьогодні актуалізуються проблеми взаємодії між національними та локальними ініціативами щодо громадського здоров'я, соціальними проблемами, глобальними ідеями та середовищем їх втілення.

Ефективна державна соціально-гуманітарна політика є відносно самостійною сферою суспільних відносин, пов'язаною з реалізацією національних та глобальних цілей, соціально-гуманітарним реформуванням суспільства, її результати є мірило оцінки рівня суспільного добробуту, розвитку соціуму та його безпеки. Сучасна політика соціальних аспектів громадського суспільства ґрунтується на тому, що органи публічної влади несуть відповідальність за стан здоров'я та благополуччя населення, а не лише за стан та фінансування системи надання медичної допомоги.

Державна соціально-гуманітарна політика служить одним з способів легітимації влади та оперує нормативними уявленнями про громадське здоров'я та благополуччя, як бажаний рівень соціально-демографічних показників. Система охорони здоров'я та соціального забезпечення не може функціонувати як єдине ціле, вона діє лише завдяки зусиллям відповідних важелів. Громадське здоров'я характеризується комплексом демографічних показників: народжуваність, смертність, смертність немовлят, рівень фізичного розвитку, захворюваності, середня очікувана тривалість життя [1]. Тому, громадське здоров'я та соціальні складові повинні мати комплексний характер, що слід враховувати у відповідній ситуації на сучасному етапі.

Всупереч світовій практиці, в основі фінансових ресурсів галузі формуються кошти бюджетів всіх рівнів, тоді як роль страхових механізмів досі мінімальна. Водночас оцінка обсягів та структури фінансових ресурсів

громадського здоров'я ускладнюється закритістю інформації про результати діяльності приватних установ, широким поширенням неофіційних платежів, а також високим рівнем тінізації відповідних галузей. Серед основних корупційних складових громадського здоров'я та державної соціальної політики виділяють існування корупційних схем у державних закупівлях, неналежне кадрове забезпечення галузей та існування великої кількості дозвільних документів і ліцензій.

Формування кадрової політики у галузі охорони здоров'я достатньо складний та багатогранний процес, у якому взаємодіють об'єктивні та суб'єктивні фактори. Він включає послідовне здійснення законодавчих, організаційно-управлінських, науково-дослідних та інших заходів. У ході реалізації всього спектра заходів важливо зберегти оптимальне співвідношення новацій та наступності, перспективності та прагматизму, кадри є найбільш стабільним соціальним елементом суспільства та держави, носієм їх традицій та досвіду [2]. Динамічний розвиток законодавчого забезпечення різних аспектів діяльності системи охорони здоров'я та державної соціальної політики, перехід на нову модель медико-соціальної допомоги, необхідність законодавчого забезпечення прав працівників відповідних сфер зумовлює актуальність правової підготовки кадрів.

Громадське здоров'я та соціальне благополуччя будується на взаєминах із соціумом і визначається тими моральними принципами, які є основою соціального життя людини у суспільстві. Програма та заходи такого характеру мають передбачати механізми впровадження системного підходу в управлінську діяльність, впровадження сталого споживання та виробництва, підвищення рівня обізнаності суспільства про значення та переваги його застосування з метою збереження здоров'я та соціального благополуччя громадян. Значним недоліком є те, що національні плани державної соціальної політики та галузі охорони здоров'я знаходяться в проектних стадіях та їх прийняття часто відкладається. Серед проблем державної соціальної політики та охорони здоров'я залишається відсутність цільової компоненти, яка орієнтується на створення сприятливих умов для виховання, розвитку особистості у повсякденній та громадській діяльності.

Важлива необхідність відстоювання прав людини на здоров'я та соціальну справедливість на основі різнорівневого партнерства, лобіювання сприятливої державної соціальної політики та її підтримки, розвиток відповідної рекреаційної інфраструктури, активізація громад у площині підготовки волонтерів у сфері формування здорового та благополучного життя. Істотним недоліком у політиці громадського здоров'я та соціального благополуччя є відсутність розуміння у людини всіх рівнів цінності власного здоров'я, відсутності умов для збереження таких цінностей.

Підґрунтя цієї проблематики лежить у педагогічних засадах і складається з елементів виховання, поведінки, культури власного здоров'я та соціального благополуччя. Тому, вирішити проблеми культурно-ціннісної групи можливо запровадивши програми, спрямовані на усвідомлення цінності власного і громадського здоров'я та благополуччя, заохочення з боку держави та залучення

всіх активних громадян, громадських організацій та бізнес-структур до вирішення таких проблем. Система охорони здоров'я та соціального забезпечення, що склалася, потребує у перетвореннях задля забезпечення її належного функціонування.

Зволікання з прийняттям стратегічно важливих рішень для охорони здоров'я та соціального забезпечення призвели до того, що в даний час вони перебувають у критичному стані та не можуть належним чином виконувати покладені на них функції. Як вихід, вбачається прийняття та запровадження національних програм, в основі яких буде покладено принцип збереження громадського здоров'я та благополуччя у здорового та соціально успішного громадянина, а також принцип профілактики та попередження захворювань та соціальних потрясінь.

Література:

1. Ліфінцев О.В. Принципи здійснення контролю у сфері охорони здоров'я. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2015. Вип. 3-2. Т. 1. С. 156-159.
2. Надюк З.О., Сенюк Ю.І. Сучасна державна політика у сфері охорони здоров'я: аналіз реформування системи. *Право та державне управління*, 2020. №2. С. 211-220. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2020/34.pdf
3. Парубчак І.О., Балашов А.М. Державне регулювання в системі надання послуг з оздоровлення та відновлення здоров'я населення в мережі рекреаційно-курортних закладів України. *Публічне управління та адміністрування*. 2021. Вип. 21. С. 68-71.

Вільхова Т.В.

ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Для максимально повного та системного аналізу розвитку малих підприємств України необхідні ефективні напрями, механізми та інструменти реалізації державної політики. Існуючі механізми розвитку бізнесу не призводять до соціально-економічного розвитку, що веде до диспропорцій серед громадянського суспільства та сфери підприємництва.

За даними проведеного дослідження Advanter Group, Центром розвитку інновацій, Офісом з розвитку підприємництва та експорту, а також Дія. Бізнес було визначено ряд проблем з якими стикалися малі підприємства у відносинах з державними органами у листопаді 2022 року (рис. 1).